

Středa, 10. února 2010

Nedávné zemětřesení na Haiti

P7_TA(2010)0015

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2010 o nedávném zemětřesení na Haiti

(2010/C 341 E/02)

Evropský parlament,

- s ohledem na summit skupiny G7, který se konal dne 6. února 2010 v kanadském Iqaluitu,
 - s ohledem na závěry přípravné ministerské konference, která se konala v Montrealu dne 25. ledna 2010,
 - s ohledem na svou diskusi o zemětřesení na Haiti s vysokou představitelkou Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku baronkou Ashtonovou, která proběhla dne 20. ledna 2010,
 - s ohledem na závěry mimořádného zasedání Rady ve složení pro zahraniční věci, které se konalo v Bruselu dne 18. ledna 2010,
 - s ohledem na Evropský konsensus o humanitární pomoci,
 - s ohledem na stabilizační misi Organizace spojených národů na Haiti (MINUSTAH),
 - s ohledem na návrh Michela Barniera ze dne 9. května 2006 na zřízení evropské jednotky civilní ochrany „europe aid“,
 - s ohledem na čl. 110 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že 12. ledna 2010 zasáhlo Haiti zemětřesení o síle 7,3 stupně Richterovy stupnice s četnými a silnými následnými otřesy, což způsobilo katastrofální škody v Port-au-Prince, Jacmelu a dalších osídlených oblastech regionu,
- B. vzhledem k tomu, že se uvádí, že zahynulo až 200 000 osob, 250 000 osob bylo zraněno a přímo postiženy byly více než 3 miliony osob,
- C. vzhledem k tomu, že podle Úřadu OSN pro koordinaci humanitární činnosti (OCHA) je v celé zemi až milion lidí bez přístřeší a až 600 000 vnitřně vysídlených osob,
- D. vzhledem k tomu, že podle odhadů haitské vlády opustilo Port-au-Prince 235 000 osob a očekává se, že celkově z měst na venkov odejde až jeden milion lidí, což dále zvýší tlak na již dnes zranitelná společenství,
- E. vzhledem k tomu, že před zemětřesením nemělo dostatečný přístup k potravinám přibližně 1,8 milionu osob, a to v zemi, kde 60 % obyvatelstva žije na venkově a 70 % žije s méně než 2 USD na den,
- F. vzhledem k desetiletím politické nestability, která již před zemětřesením přispěla k oslabení vládních institucí a schopnosti státu zajišťovat základní služby pro veřejnost, a vzhledem ke škodám napáchaným zemětřesením, jež ochromily kapacitu státních orgánů aktivně reagovat na snahy o poskytnutí pomoci, což celou situaci zhoršilo,

Středa, 10. února 2010

- G. vzhledem k tomu, že Komise souhlasila s poskytnutím 137 mil. EUR na pokrytí krátkodobých potřeb a nejméně 200 mil. EUR na střednědobé a dlouhodobější cíle, přičemž členské státy poskytnou dalších 92 mil. EUR,
- H. vzhledem k tomu, že Haiti je handicapováno zahraničním dluhem v přibližné výši jedné miliardy USD, který představoval pro jeho vývoj překážku již před zemětřesením a může úsilí země o obnovu ještě ztížit,
- I. vzhledem k tomu, že okamžité obnovení schopnosti fungování demokracie a vlády na Haiti je nezbytnou součástí přechodu od poskytování pomoci v nouzi v první etapě k závažnému úkolu obnovy národa,
1. vyjadřuje lidu Haiti, ostatním státním příslušníkům a zaměstnancům mezinárodních organizací, včetně OSN a Komise, svou upřímnou soustrast nad obrovskými ztrátami na životech a zkázou způsobenou zemětřesením, a vyjadřuje jim svou účast a solidaritu;
 2. vítá úsilí haitských orgánů, občanské společnosti, OSN, nevládních organizací a dalších bilaterálních dárců o poskytnutí pomoci lidu Haiti a projevuje uznání práci organizací poskytujících pomoc a jednotlivců z celé Unie;
 3. vyzývá k vypracování komplexního hodnocení, které by určilo krátkodobé i dlouhodobé potřeby dotčeného obyvatelstva, vymezilo zapojení EU do procesu obnovy a pokrývalo by všechny tři fáze: pomoc v mimořádné situaci, fázi nápravy a rekonstrukci; vyzývá Komisi, aby co nejdříve pokročila v hodnocení evropské reakce na humanitární krizi na Haiti a předložila návrhy, jejichž cílem bude další zlepšení činnosti EU v podobných situacích;
 4. naléhavě vyzývá k tomu, aby prioritou EU byla pomoc při úsilí o obnovu a zlepšení humanitární situace, přičemž je třeba zaměřit se především na zranitelné skupiny obyvatel, jako jsou ženy a děti, a poskytování přístřeší, zdravotnických zařízení, logistické pomoci a potravin; vyzývá všechny členské státy, aby byly připraveny poskytnout další pomoc OSN, požádá-li o to;
 5. je vážně znepokojen životními podmínkami zranitelných osob, především žen; vyzývá Komisi a OSN, aby obzvláště dbaly na účast žen při úsilí o obnovu tím, že budou aktivně zapojeny při fázi nápravy, rekonstrukce i hodnocení v rámci veškerých programů na zlepšení situace a rekonstrukci;
 6. zdůrazňuje, že dětem bez doprovodu a dětem postrádajícím rodinné příslušníky je třeba poskytnout služby, jejichž cílem je co nejdříve je navrátit rodičům či tradičním opatrovníkům; vyzývá EU a mezinárodní společenství, aby bezodkladně posoudily nutnost vytvoření koordinovaného plánu, který by se zabýval tisíci dětí, jež po zemětřesení osiřely; upozorňuje na vážné nebezpečí případů obchodování s lidmi;
 7. naléhavě vyzývá EU, aby podpořila dočasné moratorium na nové adopce dětí z Haiti až na dva roky poté, co započalo příslušné pátrání; vyzývá k úsilí EU směřujícímu k urychlenému zajištění základních potřeb dětí, zprovoznění dočasných škol a poskytování poradenství dětem;
 8. vítá předběžný závazek Komise poskytnout 30 milionů EUR formou humanitární pomoci, ale vyslovuje obavy z toho, že z okamžité pomoci ve výši 575 milionů USD, o niž pod heslem „Flash Appeal“ požádal úřad OCHA, je 87 % hrazeno formou příspěvků; zdůrazňuje, že tyto prostředky jsou pro dlouhodobou udržitelnost operací klíčové; vyzývá Komisi a všechny členské státy, aby v plné výši dodržely závazky, které přijaly;
 9. vítá rozhodnutí zemí skupiny G7 vzdát se svých pohledávek, pokud jde o haitský mezinárodní dluh; očekává, že všechny státy a mezinárodní dárci budou jejich příklad následovat; dále vyzývá Mezinárodní měnový fond (MMF), aby tuto zemi zcela zprostil nesplaceného dluhu, včetně půjčky ve výši 102 milionů USD, jež byla schválena v lednu 2010; zdůrazňuje, že veškerá mimořádná pomoc spojená se zemětřesením musí být poskytována ve formě dotací, a nikoli půjček navyšujících dluh;

Středa, 10. února 2010

10. připojuje se k výzvě zástupce generálního tajemníka OSN pro humanitární otázky ohledně vozidel na přepravu pohonných hmot; vyzývá členské státy, aby poskytly dodatečnou pomoc při přepravě zásob do provizorních táborů, distribučních středisek a odlehlých měst a vesnic;
11. zdůrazňuje význam, jenž má poskytnutí dostatečné bezpečnosti distribučním konvojům s cílem zajistit, aby pomoc byla rozdělována spravedlivým a nekonfliktním způsobem, a to zejména slabým a těm, kteří ji nejvíce potřebují;
12. vítá rozhodnutí Rady EU vyslat na pomoc Haiti 350 členů vojenské policie, kteří budou spadat pod velení OSN, a rozhodnutí vytvořit v Bruselu koordinační jednotku (EUCO Haiti), jejímž úkolem bude zajistit proaktivní evropskou odezvu ve vojenské a bezpečnostní oblasti a také koordinovat příspěvky jednotlivých členských států EU k úsilí o zlepšení situace;
13. vyzývá Organizaci spojených národů, aby společně s haitskými orgány přehodnotila mandát své stabilizační mise MINUSTAH, a reagovala tak na potřeby země po katastrofě, a to se zvláštním zaměřením na otázky bezpečnosti;
14. zdůrazňuje, že důležité je poskytnout místním orgánům náležitou pomoc, aby mohly stimulovat ekonomiku, jelikož statisíce lidí odešly z Port-au-Prince na venkov; vyzývá EU a další mezinárodní dárce, aby ve snaze o pomoc v co největší míře kupovali místní potraviny;
15. podporuje úsilí EU o zvýšení místní produkce potravin tím, že bude opravena poškozená infrastruktura a poskytnut nezbytný materiál (osivo, hnojivo a nástroje) drobným zemědělcům, především s ohledem na období jarní výsadby, které začne v březnu a z něhož pochází 60 % celonárodní produkce potravin;
16. vyzývá Komisi, aby udělala vše, co je v jejích silách, pro prosazení finančních prostředků na pracovní programy, jež jsou důležitým zdrojem příjmů společenství, a napomohla obnovení a fungování bankovního systému;
17. zdůrazňuje nezbytnost dlouhodobých investic do výstavby budov odolných vůči zemětřesení a do základní infrastruktury, např. distribuce vody a elektřiny či silniční sítě, které téměř neexistovaly nebo byly z velké části nedostatečné již před zemětřesením, což výrazně zhoršuje dopad přírodních pohrom;
18. vyzývá, aby ve spolupráci s OSN a Světovou bankou byla uspořádána mezinárodní konference a bylo provedeno koordinované zhodnocení potřeb vzniklých v důsledku katastrofy s cílem zahájit dlouhodobou obnovu, jakmile budou ukončeny záchranné operace;
19. vyzývá mezinárodní společenství, aby zajistilo, že lid Haiti a jeho vláda budou hlavními účastníky procesu obnovy, což jim umožní vzít společnou budoucnost do vlastních rukou;
20. vyzývá Komisi, aby Parlamentu předložila ucelené hodnocení potřeb po katastrofě a zprávu o pokroku při obnově;
21. naléhavě vyzývá EU, aby spolupracovala s haitskými úřady v dlouhodobém výhledu při zřizování systému předcházení katastrofám a řízení kapacit, a zdůrazňuje, že úsilí o obnovu se musí zakládat na národních prioritách a současně je třeba zohlednit zásady efektivní pomoci a poskytnout podporu haitským orgánům, aby mohly účinně vykonávat správu;
22. vyzývá mezinárodní společenství, aby Haiti bylo i nadále jeho prioritou a aby využilo této příležitosti k odstranění základních příčin zásadní chudoby na Haiti jednou pro vždy a aby poskytlo Haiti pomoc překonat toto neštěstí jako plně funkční demokracie s hospodářstvím, které je schopno zabezpečit svůj národ;
23. oceňuje práci, kterou vykonaly jednotlivé členské státy Evropské unie za pomoci mechanismu civilní ochrany EU, a účinnou koordinaci této pomoci, kterou zajišťovaly týmy MIC (monitorovací a informační středisko) a ECHO, které byly přímo zapojeny pouze několik hodin po zemětřesení;

Středa, 10. února 2010

24. konstatuje, že Komise poprvé úspěšně použila dva moduly, které bylo možno poskytnout prostřednictvím přípravné akce pro schopnost rychlé reakce EU, jež byla vytvořena s podporou Parlamentu;

25. vyzývá Komisi, aby Parlamentu co nejdříve předložila návrhy na vytvoření jednotky civilní ochrany EU založené na mechanismu civilní ochrany EU, aby měla Evropská unie možnost shromáždit vhodné prostředky tak, aby mohla do 24 hodin po katastrofě zorganizovat první mimořádnou humanitární pomoc;

26. zdůrazňuje následující charakteristiky, které by měl splňovat nástroj rychlé reakce EU:

- mít civilní a/nebo humanitární povahu,
- mít trvalý charakter,
- mít možnost být uveden v činnost v jakoukoli dobu a v co nejkratších lhůtách,
- působit pod vlajkou Evropské unie,
- dodržovat normy mezinárodního humanitárního práva,
- být otevřen možnostem spolupráce s jinými subjekty zapojenými do humanitární pomoci,
- být připraven spolupracovat se systémem OSN,
- být otevřen možnosti využívat pomoc ze strany třetích zemí,
- respektovat dobrovolný charakter účasti členských států na připravovaných nástrojích,
- dbát na neustálé doplňování jak lidských, tak materiálních kapacit, jež lze uvést v činnost v jakoukoli dobu,
- vycházet ze zásady sdílení břemene;

27. vyzývá vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a komisařku pro mezinárodní spolupráci, humanitární pomoc a reakci na krize, aby v koordinaci reakce Unie na krize hrály vedoucí úlohu, přitom využívaly pravomocí vyplývajících z Lisabonské smlouvy k účinnějšímu řízení reakce Evropské unie na krize v budoucnu a současně navázaly na to, čeho již bylo dosaženo;

28. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení vysoké představitelce EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku / místopředsdkyni Komise, předsedovi Evropské komise, prezidentovi a vládě Haiti, zástupci generálního tajemníka OSN pro humanitární záležitosti a nouzovou pomoc OSN a vládám členských států.
